

PRÓFÉTÁK BEVEZETÉS

Prófétaság a Bibliában

IGE &
GONDOLATOK

BIBLIA
TANULMÁNYOZÁS

SZAKMAI
ANYAGOK

JÁTEKOK

ÉNEKEK

TÉMAFELDOLGOZÁS

KÉRDÉSEK

KITEKINTŐ

IGESZAKASZ

5Móz 18,15-22

“Prófétát támasztok nekik testvéreik közül, olyat, mint te. Az én ígéimet adom a szájába, ő pedig elmond nekik mindent, amit én parancsolok. És ha valaki nem hallgat ígéimre, amelyeket az én nevemben hirdet, azt majd én felelősségre vonom.”

IGEI GONDOLATOK

Talán ismeritek azt a **KÉP**et, ahol két boltot látunk, két különböző felirattal, az egyiknél kígyózó sor van, míg a másikba senki nem akar bemenni. Az utóbbin ez a felirat áll: *kényelmetlen igazság*, az előbbin pedig ez: *megnyugtató hazugság*. A most következő sorozatban olyan személyekkel fogunk megismerkedni, akik sokszor a “kényelmetlen igazság boltjában árultak”. Ők **Isten prófétái**. Egészen **különböző karakterek, sorsok és elhívások**. Isten valakit elküld egy konkrét nagyvárosba, hogy hirdesse: “Ha nem tértek meg, el fogtok pusztulni!” Mást arra kér, hogy vegyen feleségül egy parázna nőt, hogy az ő történetükön keresztül mutassa be, mennyire szereti a népét. Megint másnak egészen különös látomásokat ad, és olyan is van közöttük, akivel egyikünk sem cserélné sorsot, mert az egész életútja és a feladata szenvedéssel van kikövezve. **S hogy mi a közös ezekben az emberekben?**

Mindegyiküket Isten hívta el, hogy hirdesse a népnek az Ő szavát. A próféta olyan személy, aki Isten nevében beszél, isteni akaratot hirdet ki. A különbségek abból fakadnak, hogy különböző területeken és más-más korokban végezték ezt a feladatot, és Isten mindig az adott helyzetre szabta az üzenetét.

A fenti ige mintegy összefoglalja, hogy miben is áll a prófétaság lényege. “Prófétát támaszt atyádfiai közül Istened”, nem önjelölt jószok, hanem **Isten komoly elhívása** előzi meg. “Az én ígéimet adom a szájába, ő pedig elmond nekik mindent.” Szócsőként **tolmácsolják** azt, amit Isten üzen a népének. Akár könnyű, akár nehéz ezt az üzenetet átadni. Az a kényelmetlen igazság, aminek a sorába nem akar a nép beállni, **sokszor** magának a prófétának is **kényelmetlenséggel jár**. Jeremiás megátkozta a saját születését, Jónás pedig homlokegyenest fut az ellenkező irányba, végül mégis mindannyian ott kötnek ki, ahová Isten küldte őket. Ha Isten valakit prófétának hívott el, az nem választható feladattal járt, hanem kőkemény kötelességgel, és az egész életének az odaszánásával. Ha csak három szót vizstek magatokkal ma a prófétaságról, akkor az ez a három legyen: **elhívás** (Isten választotta), **üzenet** (tolmácsolják a népnek az akaratát) és **hűség** (a kényelmetlenség vállalása: akarva-akaratlanul).

Mit üzenhetnek nekünk ezek a régi történetek? Az ember sajnos azóta sem változott, így látni fogjátok, hogy **sokszor Isten régen mondott üzenete és ítélete tőpontosan rávilágít arra, amiben ma élünk**. Másrészt keresztyén emberként feladatunk beállni a sorba, és **elkérni az életünkben Isten nekünk mondott üzenetét**, és hűségesen odaszánni a magunk életét. Persze mindezt nem önmagunkból tesszük, hanem a tökéletes próféta örököseiként. Ahogyan a régi próféták is mindannyian a tökéletes próféta előképei voltak.

“Miután régen sokszor és sokféleképpen szólt Isten az atyákhoz a próféták által, ezekben a végső időkben a Fiú által szólt hozzánk, akit mindennek örökösévé tett, aki által a világot teremtette.” (Zsid 1,1-2)

KAPCSOLÓDÓ IGÉK

- 5Móz 5,23-28
- 2Tim 4,2-4
- 1Kor 14,3
- Zsid 1,1-2
- Apcsel 3,22-26

A mi feladatunk meghallani a Fiút, aki által az Atya mindent kijelentett számunkra. Éppen Őrá nézve adja népének az Atya mindig minden helyzetben - bármelyik próféta által is szól - **az ítélet mellett a megtérés lehetőségét**. „Aki pedig prófétál emberekhez szól, és ezzel épít, bátorít, vigasztal” (1Kor 14,3) Épüljete, bátorodjon meg a szívetek, és vigasztalódjatok ennek a hét különleges prófétának az életén és üzenetén keresztül.

BIBLIATANULMÁNYOZÓ KÉRDÉSEK

- Miben hasonlít Mózes szerepe ahhoz, amit itt Isten a jövő prófétáról mond?
- Mit mond Isten arról, hogy honnan származik a próféta üzenete?
- Mit jelent az, hogy „őrá hallgassatok”? Miért nem pusztán az a lényeg, hogy a próféta beszéljen?
- Miért volt szükség arra, hogy Isten prófétát támasszon a népnek?
- Miért nem elég Istennek egyszerűen csak „szólnia”? Miért választ közvetítőt?
- Miért olyan súlyos következményű a próféta szavának elutasítása a 19. vers szerint? Mit árul el arról, hogy milyen tekintélye van Isten kijelentésének?

KITEKINTŐ

Kortörténeti háttér: A bibliai próféták mind egy-egy konkrét történelmi helyzetben szolgáltak. Izráel királysága Kr. e. 722-ben, Júda pedig Kr. e. 586-ban került végleg idegen hatalom uralma alá. Az asszír, majd a babiloni fenyegetés alapvetően meghatározta több próféta szolgálatát. A próféták ezért gyakran aktuális politikai, társadalmi és vallási eseményekre reagáltak, nem elszigetelt „lelki üzeneteket” mondtak.

A szó jelentése: A próféta szó a *pro*=előre, *valaki előtt* és a *phémi*=mondani, beszélni szóból ered. Vagyis olyan személy, aki más nevében beszél, isteni akaratot közvetít. Az eredeti héber szó a *nabí*, ami annyit jelent: „Isten nevében a tőle kapott, múlt, jelenre és jövőre vonatkozó parancsot másokkal közölni.” Tehát a közhiedelemtől eltérően nem csak a jövőre, hanem az aktuális helyzetre vonatkozik a mondandójuk.

Vallási háttér: A próféták sokféle módon közvetítették Isten üzenetét: beszédekkel, költői képekkel, példázatokkal, látomásokkal, szimbolikus cselekedetekkel és személyes történeteken keresztül. Emiatt a prófétai könyvekben találunk költészetet, történeti elbeszélést, látomásokat és apokaliptikus képeket is.

Üzenetük: Mindegyiknél felfedezhető ez a hármas logika: a vádbeszéd, megtérésre hívás, és az Úr napjának eljövetele.

Kis és nagypróféták: A Bibliában különbséget szoktunk tenni kis és nagy próféták között. Ezt nem a fontosságuk miatt kategorizáljuk így, hanem a munkásságukról szóló írások hossza miatt. Vannak olyan próféták is, akik nem rendelkeznek saját könyvvel (pl. Illés), de ez semmit sem vesz el a fontosságukból. Nagypróféták (4 fő): Ézsaiás, Jeremiás, Ezékiel, Dániel. Kispróféták (12 fő): Hóseás, Jóel, Ámós, Abdiás, Jónás, Mikeás, Náhum, Habakuk, Zofóniás, Haggeus, Zakariás, Malakiás.

BEVEZETŐ KÉRDÉSEK

- Volt már olyan helyzeted, amikor olyan hírt kellett átadnod, aminek tudtad, hogy nem fognak örülni? Hogyan élted ezt meg?
- Mi jut eszedbe arról a szóról, hogy próféta? Emlékszel (akár gyerekkorás) történetekre, amik prófétákról szólnak? Mi maradt meg ezekből?
- Miért nehéz elfogadnunk azokat az igazságokat, amelyek rólunk mondanak ki valami kellemetlent?
- Mit gondolsz, miért lehetett nehéz prófétának lenni?
- Mi történhet akkor, ha egy próféta inkább azt mondja az embereknek, amit azok hallani szeretnének?

MÉLYREVIVŐ KÉRDÉSEK

- Mit jelent bibliai értelemben „hallgatni” egy prófétára?
- Hogyan fogalmaznátok meg, hogy mi a különbség próféta és jós között?
- Te hogyan reagálsz, ha Isten olyan üzenetet mond neked, ami kényelmetlenül érint?
- A mai korban szerintetek milyen üzenettel küldene Isten prófétát a világba?
- Mennyire vagyok kész arra, hogy Isten ne csak megvigasztaljon, hanem meg is változtasson?

EGYÉNI REFLEXIÓ

- Volt-e már olyan, amikor egyértelműen hallottad Isten vezetését az életedre nézve?
- Van-e olyan dolog az életedben, amiről sejtem, hogy Isten már szólt, de én még nem akarok vele szembenézni?
- Van-e olyan terület az életedben, ahol inkább azt szeretném, hogy Isten igazolja az én akaratomat, mint hogy én igazodjak az övéhez?

 TÉMAFELDOLGOZÁS

1. A próféta az, aki... Alakítsatok 3-5 fős csoportokat. Minden csoport olvassa el a következő igeszakaszokat: 5Móz 18,18–22; Apcsel 3,22–26; Jer 20,7–9; 1Kor 14,3; 2Kir 17,13–14; 2Pt 1,17–21

Írjanak ki ezekből a szakaszokból olyan mondatokat, amik segítenek megérteni, hogy mit jelent Isten prófétájának lenni. A végén fogalmazzanak meg közösen egy mondatot, ami így kezdődik: *A próféta az, aki...* Ha minden csoport végzett, akkor osszák meg egymással azt az egy mondatot, illetve egy-egy fontos gondolatot a beszélgetésből. **Ha nem nézitek meg, az alternatív témafeldolgozásnál ajánlott módon a Biblia Projekt: Prófétaság összefoglaló videóját, akkor megnézhetitek itt. Kérdezd meg: Milyen plusz információkat tudtatok meg a prófétákról?*

2. Vajon mit mond Isten prófétája? Egy nagy papírra rajzoljatok fel egy ember alakot, és nevezzétek el Isten prófétájának. Mindenkinek osszatok post it-eket, és kérd meg, hogy adjatok mondatokat a szájába. Vajon miket mond Isten prófétája? Ezt őrizzétek meg, és vegyétek elő az elkövetkező ifiálmakon, és vizsgáljátok meg: mennyiben találtátok el, és mennyiben hangoznak el teljesen mások a próféták üzeneteiben?

3. Készítsetek egy történelmi idővonalat közösen az egész ifivel azokhoz a prófétákhoz, akikkel foglalkozni fogtok. Írd fel a neveiket egy-egy papírra + sgeítségként az igehelyeket (Ezékiel-Ez 1,1–3, Ámós-Ám 1,1–2, Jónás-2Kir 14,23–27, Habakuk-Hab 1,1–11, Hóseás-Hós 1,1–9, Jeremiás-Jer 22,13–19, Dániel-Dán 1,1–8) 2-3 fős csapatokra osztva húzzanak 1 (ha kevesen vagytok 2-3) nevet, majd egy 10 percet, hogy rákeresve ezekre a prófétákra (használjanak nyugodtan telefont) kiderítsék ezeket az információkat:

- Mikor élt?
- Ki volt akkor a király? Mit mondott arról a királyról Isten? Milyen uralkodó volt?
- Mi zajlott akkor az országban?
- Az északi vagy a déli orszégrészben működött?
- Mi volt az eredeti foglalkozása?

4. Készítsetek egy plakátot a Prófétaság sorozathoz. Írjatok rá fontos kifejezéseket, és valahogy jelenítsétek meg rajta a “kényelmetlen igazság” hirdetését is. Lehet rajz, montázs, kollázs, de akár interneten is szerkeszthetitek csapatokban. A feladathoz ossz ki igeszakaszokat, amik alapján dolgozhatnak. (Találsz az igei résznél kapcsolódó igéket.)

ige
elmélyítése

Témára
hangoló

Projekt
feladat

Kreatív
alkotás

ALTERNATÍV FELDOLGOZÁSI ÖTLETEK

Próféták QUIZ

A témára való hangolódásként csinálhattok egy profétákkal kapcsolatos quizt. Legyenek benne könnyed, vicces és komoly kérdések egyaránt. Akár beépíthetitek ebbe a quizbe is a Biblia Projekt-videó megnézését, ahhoz is írhatok kérdéseket, vagy zárhatjátok a megnézésével a quizt. Segítségképpen készítettem néhány alapkérdést egy ilyen quizhez, ezt bővítheted a saját ötleteiddel, gondolataiddal!

KATTINTS a quizért!

SZAKMAI ANYAGOK

- Biblia Projekt: **Próféták**
- Bibliaprojekt podcast: **Provokátor proféták**
- Magyarázatos Biblia, Philip Yancey és Tim Stafford jegyzeteivel, Harmat - Veritas Kiadó, 2014. - aktuális profétákhoz kapcsolódó bevezető

JÁTÉKOK

ELTORZULT ÜZENET

korlátlan létszám | kapcsolódó

Az első ember indítson el egy mondatot, ezt írjátok is le egy papírra. Mindenkinek el kell ismételnie az előtte elhangzó mondatot, de úgy, hogy egy elemet kicserél benne. Pl. *Tegnap reggel hétkor kivittem sétálni a kutyát. Tegnap reggel hétkor kivittem sétálni a macskát. Tegnap reggel hétkor kiküldtem sétálni a macskát. Tegnap reggel hétkor kiküldtem nyávigogni a macskát.* stb. Amikor az utolsó ember is sorra került, akkor hasonlítsátok össze az első és az utolsó mondatot.

Átvezetés: Nem mindegy, hogyan adunk át egy üzenetet. A következő hetekben olyan emberekkel fogunk foglalkozni, akiket Isten arra kért, hogy pontosan tolmácsolják az Ő üzenetét.

Óravázlatot összeállította: Szabó Luca

Felhasznált források:

Jubileimi Kommentár, Magyarázatos Biblia, Philip Yancey és Tim Stafford jegyzeteivel, Biblia Projekt: Próféták, Magyar Katolikus Lexikon, Biblia, magyarázó jegyzetekkel 1996.

ÉNEKEK

- Hív már az Úr
- Szólj, szólj hozzám Uram
- Ki vagyok én, hogy a mindenség Ura
- Szánts bennem új ugart
- Ó Sion ébredj
- Ör helyemre állok
- A szél (Hanna)
- Hova mennék (Ararat)
- Ébredj bizonyágtévő Lélek

KATEGÓRIÁK

korlátlan létszám | csapatépítő

Körben állnak az ifisek, te beállsz a kör közepére, és két emberre rámutatva mondasz egy kategóriát. Pl.: gyümölcs, autómárka, vizes sport stb. A két embernek gyorsan mondania kell valamit abban a kategóriában. Aki később mondja, az kiesik, illetve ha valaki rosszat mond, akkor ő esik ki. Átvezetheted a témára a játékot azzal, hogy az utolsó két kategória ez lesz: *bibliai személy, próféta*.

